

FSU VOERT ACTIE ‘KLUSJES MELDEN!’

In een periode waarin iedereen de mond vol heeft over het tegengaan van bureaucratie gaan de uitkeringsinstellingen er juist nog een schepje bovenop doen. Maar erger is nog dat de instellingen het privéleven van uitkeringsgerechtigden binnendringen en een verstikkende controle op al je doen en laten uitoefenen! Uitkeringsgerechtigden zijn verplicht om onbetaalde klusjes te melden, ook als ze dit doen *in de avonduren of in weekends bij familie of vrienden*.

Het FSU wil een halt toeroepen aan een beleid dat steeds meer gebaseerd is op wantrouwen en respectloosheid jegens burgers, een beleid dat steeds meer tegenstrijdige regels en procedures ontwikkelt en de bureaucratie laat uitdijen.

Het FSU gaat daarom de actie “**KLUSJES MELDEN!**” starten!

Uitkeringsgerechtigden in Friesland worden opgeroepen om alle klusjes per keer te melden en van de uitkeringsinstantie een ontvangstbevestiging en beslissing te eisen. Het FSU wil met deze actie het bureaucratisch raderwerk ontregelen. Het FSU zal vandaag deze actie aankondigen bij de uitkeringsinstanties en bij de politiek verantwoordelijken: de Friese gemeentebesturen, de Tweede en Eerste Kamerleden en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het FSU geeft hen 14 dagen de tijd om te reageren en aan te geven of ze bereid zijn om het beleid te veranderen. Een ultimatum van gebundelde uitkeringsgerechtigden die gewend zijn om ultieme termijnen opgelegd te krijgen door overheid en uitvoeringsinstanties. Komt er geen reactie dan start de actie.

Absurd en tegenstrijdig

Wat gebeurt er als een bijstandsgerechtigde regelmatig buurtgenoten helpt met het invullen van formulieren of hen onbetaalde adviezen geeft? Het Leeuwarder college van B&W antwoordde op die vraag vanuit de gemeenteraad dat “Als de uitkeringsgerechtigde *op geld waardeerbare activiteiten* verricht het daaruit te verkrijgen fictieve inkomen op de uitkering wordt gekort”. Het college stelt verder: “Wanneer een uitkeringsgerechtigde incidenteel een ander helpt, of wanneer er sprake is van niet op geld waardeerbare arbeid met een tijdelijk karakter, het *in beginsel* niet terecht is als er een maatregel wordt opgelegd”. Het college stelt hiermee dat het *regelmatig* invullen van formulieren of het geven van advies leidt tot het opleggen van een maatregel, zoals het korten van de uitkering.

Consequentie van deze uitspraak is dat uitkeringsgerechtigden niet meer als vrijwillige hulpverlener of zorgverlener mogen optreden. Een absurde en tegelijk volstrekt tegenstrijdige uitspraak. Immers: de gemeente Leeuwarden stimuleert en financiert allerlei vormen van vrijwilligerswerk van uitkeringsgerechtigden die juist *regelmatig* hulp en advies bieden aan medeburgers. Zoals bij de schuldhelpverlening, de buurtservicepunten in Leeuwarder wijken of (mantel)zorgtaken. De gemeenten gaat zelfs zover dat ze bijstandsgerechtigden verplicht vrijwilligerswerk oplegt in het kader van hun reïntegratie of de tegenprestatie naar vermogen. In de komende *Participatiewet* (de naam zegt het al) zal dat nog nadrukkelijker gaan gebeuren. De uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) van de gemeente is voor een belangrijk deel afhankelijk van de inzet van mantelzorgers en vrijwilligers. Veel van deze mantelzorgers en vrijwilligers zijn uitkeringsgerechtigde. Het aangescherpte meldingsbeleid van de gemeente staat haaks op het reïntegratie- en

participatiebeleid van diezelfde gemeente. Realiseert de gemeente zich wel dat de controle-regels van het handhavingsbeleid het activeren van uitkeringsgerechtigde burgers enorm frustreert en ontmoedigt? Deze vraag geldt niet alleen voor het Leeuwarder college maar ook voor de andere Friese gemeenten en het UWV.

De campagne

1. Het FSU roept alle uitkeringsgerechtigden op om het verrichten van onbetaalde klusjes te melden aan hun uitkeringsinstantie. Het gaat dan om allerlei denkbare klusjes ten behoeve van familie, buurtgenoten of andere medeburgers: * behangen of verven * afvoer onstoppen * lampen vervangen * wanddecoraties ophangen * hond uitlaten * op de kinderen passen * heg knippen of straatje vegen * boodschappen halen * afwassen * fietsband repareren * helpen met brieven opstellen * keukentafelgesprek houden * was ophangen etc.

De melding wordt per keer per klusje gedaan.

Het FSU geeft in een flyer en publicaties aan hoe de mensen de melding kunnen doen: een standaard briefje kan van de flyer afgeknipt worden, ondertekend worden en opgestuurd naar de uitkeringsinstantie. De tekst van het briefje kan ook gebruikt worden voor een mailbericht of een telefonische melding. In dit briefje wordt het klusje en de tijd dat het vergt vermeld. Aan het eind van het briefje wordt de uitkeringsinstantie verzocht om 1. een bevestiging van ontvangst toe te sturen en 2. Een formeel besluit te nemen over de melding met een uitspraak of het klusje wel of niet verricht mag worden.

2. Het FSU doet deze oproep publiekelijk via de provinciale en landelijke dagbladen, lokale bladen, omroepen en andere media.

3. De flyer met de oproep wordt massaal en breed verspreid in de provincie via:

- * de spreekuurpunten van het FSU-netwerk
- * de 13 regionale cliënten/participatieraden
- * welzijns- en zorginstellingen
- * collega- belangenorganisaties
- * in de wachtruimtes of bij de ingang van sociale diensten en UWV
- * via de website, Twitter, Facebook van het FSU en de aangesloten organisaties.

AANLEIDING

Uitkeringsgerechtigden moeten bij hun uitkeringsinstantie (UWV of sociale dienst) melden dat ze betaald of onbetaald werk willen verrichten. De uitkeringsinstantie beoordeelt of je dit werk mag doen. Onbetaald werk of klusjes moeten voldoen aan regels, waaronder de regel dat het niet mag gaan om werkzaamheden die anders betaald zouden kunnen worden. De redenering is dat het dan om oneerlijke concurrentie en verdringing van betaald werk gaat. En dat je dus met dit werk betaald zou moeten worden.

De laatste jaren worden de regels en de controle daarop steeds meer aangescherpt. Bij het UWV hebben ze dat als volgt beschreven (zie www.uwv.nl *Hoe zit het met klusjes en bijverdiensten?*):

Hoe zit het met klusjes en bijverdiensten?

U heeft een uitkering van het UWV. Daarnaast doet u betaald of onbetaald werk. U doet bijvoorbeeld wel eens een klusje voor anderen. U maakt ergens schoon, doet voor iemand de boekhouding of u geeft bijles. Of u past weleens op of klust een beetje bij. Alles telt voor UWV als werk. Werkt u naast uw uitkering? Dan moeten wij dat weten. Denk er dus aan dat u al uw werk, klusjes of bijverdiensten direct aan ons doorgeeft.

Moet ik elk klusje en elke bijverdienste melden?

Elk klusje dat u doet (betaald en onbetaald) en elke bijverdienste die u heeft, is werk. Dus ook vrijwilligerswerk. En ook als u werkt buiten kantooruren, bijvoorbeeld 's avonds of in het weekend, moet u dit aan ons melden. Het maakt daarbij niet uit of u in loondienst werkt of niet.

Wat gebeurt er als ik mijn werk niet doorgeef?

Wij controleren of u zich aan uw plichten houdt. Gaat u aan het werk en heeft u dit niet binnen 1 week nadat het bij u bekend was of had kunnen zijn, gemeld aan UWV? Dan heeft dat gevolgen voor uw WW-uitkering. U krijgt dan een boete. Als u te veel uitkering ontving, dan moet u, naast de boete, dat bedrag terugbetalen.

Houdt u bewust informatie achter? Dan is sprake van fraude. UWV kan besluiten hiervan aangifte te doen bij het Openbaar ministerie.

Dezelfde regels gelden ook voor de bijstandsuitkering (WWB) en de IOAW uitkering van de gemeente.

De onderstaande ervaring is een illustratie hoever de regels over melding van onbetaalde werkzaamheden doorgeschoten zijn:

Een goede vriend vroeg ons of we hem konden helpen met het stucen en witten van een paar muurtjes. Het gaat om een vriend die in tijden van nood ook altijd voor ons klaar heeft gestaan. Er is geen sprake van geld of andere beloning. De vriend is ziek en kan zelf het klusje niet doen. Voor hem is het fijn dat wij hem nu gewoon kunnen helpen. Het klusje heeft geen langdurig karakter en is een vriendendienst. Maar mogen wij die vriend wel helpen zonder dat het gevolgen heeft voor onze uitkering? Dat was de vraag.

Van de sociale dienst kregen wij een zogenaamd mutatieformulier waarmee we toestemming moesten vragen om deze vriendendienst te mogen doen. De dienst beoordeelt dan op het criterium "op geld waardeerbare arbeid". Omdat we een tijd niets hoorden belden we met de gemeente met de vraag hoe ver het stond met het beoordelen van het mutatieformulier. De behandelende ambtenaar was niet aanwezig maar zou ons 's middags terugbellen. Dat gebeurde, kennissen van ons waren aanwezig en waren getuige van het telefoongesprek. De reactie was dat we de klus bij onze vriend niet mochten doen. Als we het wel deden dan zou het betaald moeten worden en dan volgde verrekening met de bijstandsuitkering. We kregen daarna deze beslissing toegestuurd. We zijn in bezwaar gegaan tegen het besluit. De gemeente liet ons als reactie weten: we moesten eerst maar het klusje doen en daarna zou de gemeente wel beoordelen of de klus aan de voorwaarden voldoet en of er een verrekening moet komen. We vonden dit maar een rare reactie. We hebben vervolgens een in gebreke stelling gestuurd naar de gemeente omdat een beslissing op het bezwaar uitbleef. Na een tijd kregen we het antwoord dat de gemeente nu wel toestond dat we het klusje doen zonder vergoeding te vragen. Maar de gemeente wilde wel weten waar de werkzaamheden verricht zouden worden: we moesten naam en adres van de vriend doorgeven.

Al met al zijn wij 4 maanden bezig geweest om toestemming te krijgen om bij een goede vriend een muurtje te stucen en witten.

Leeuwarden, 27 januari 2014.

FSU,
namens deze,
Nanne de Jong, coördinator.